Ն՝ 378 — 1878 ԹՎՇՏՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ Ի ՇՈՒՄԱՆ ԻՐԹԷՍԻ — ԻՔԻՆՃԻՇԷԼՆԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . 320 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . 400 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 210 »
Իւչ այլըգ . . . 110 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիւլ իթմէյէն վիլայաթատա, ապոնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի իսալիէ օլարագ ախզ օլունճագ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՀԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎԷՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 իւնճիւ ս հիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ
ԻԹԱՐ. Պանդա, Շերքէթ վէ ուսմանլու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթըն պէհէր սրրաը
2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյլէ

Մէվատը նաֆիյա տարը մուպահասաթ մէճմանէն պապուլ օլունճաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրաղ, սահիֆինէ իատէ օլունամազ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Սլի ճատտէսինտէ էսկի Պատտ[illegible] 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ուսուլը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հաղրլանաղ, իտարէխանէ Գլատ Տիգրան աղա [illegible] մէքանիքիյէ տախի անընճնամընա կէօնտէրիլմէսի իկթիզա իտէր

ԱՍԻԹԱՆԷ 7 ԹՎՇՏՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Կոպէթամըզը Թէրթիպ վէ Թապու նէշրինէ միԹէտայիր պաղը Թէսհիլաթ վէ ըսլահաթը մատտիյէսի զէմնընտա, Թապխանէ վէ իտարէխանէսինին մահալը ախէրէ նադլ ու Թէպտիլի լազըմ կէլէրէք, պու սէպէպլէ Թաթիլինի մուճիպ օլմամագ իւզրէ, տիւնքի ճումաա կէճնիւ տախի Թէրթիպի իքմալ վէ Թապ'ա հազրը իքէն, Թէրպիյէ վէ նէզդաքէթ խարբճընտա պիր մուամէլէ իլէ Թապխանէյի սապրդ, զաքէթանըն Թապընա մանի օլմուշ տուր։ Գինահէն ալէյհ Թէրաֆմրդան լազըմ կէլէն Թէտարֆմրդան պիր սէրիէն իճրա օլունարագ, պու կիւն միճէատէն Թէրթիպ վէ Թապընա եէնի պասմախանէ-միզտէ տէվամ օլունուլ, պէրպապրդ եէվմիյէ աէվմընա տախի ճահա իւ իդաամ օլունճագ տըր։

Իմտի, եէտը աճիզանէմիզտէ օլմայան վէ մէմուլին զայրը պիր սէպէպլէ զարուրիլուգուտիւնքի Թաթիլտէն տօլայը դարիունը քիրամըն աֆվը իլէ պէրապէր, վարագամըզ հագգընտա տերքեար օլան Թէվէճճիւհիւ միլլէթին տէվամը տախի խասսէթէն իլթիմաս օլունուր։

—

Եէնի խարէխանէմիզ ֆիւրքճիւ խանընտան բէֆ օլունարագ, Ասիթանէտէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ, Էսքի Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ Ն՝ 8 իլէ մուրագամ տայրէյի մախսուսէ նագլ օլունտուղունտան, պատէհու ասհաղը մէսալիին օրայա միւրաճաաթ պույուրմալէրի լազըմ կէլէճէյի տախի խասսէթէն պէհան օլունուր։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Տախիլի իշլէրիմիզէ տայիր պու պիր իքի կիւն զարֆընտա պիր Թագըմ խայրը խապէրլէր վարտը, քի մա էլ մէմնունիյէ տերճ իտէրիզ։

Կիրիտ մէսէլէսինին Թէսվիրէ-բէզիր օլտուղունու Թէլէկրաֆ խապէր վէրմիշ տիր։ Կիրիտ Նիզամնամէսինին Կիրիտ ահալիսինին իմթիտասընա մուվաֆրդ սուրէթէ Թանզիմ օլունմասը իլէ Կիրիտ խեանընա սէպէպ գալմըշ օլտուղունտան, ճէզիրէյը մէզքուրէ պաղը իմթիազաթլա Թահթը իտարէյի տէվլէթտէ գալըբօր տիմէք տիր։ Պաղը զաղէթալէրտէ եազըլանընն մուզայիրի օլարագ էօյլէ զանն իտէրիզ քի, շունէթիճէի խայրլիյինին հուսուլինէ Ինկիլթէրրատան տա հիմմէթ վէ սայ վէ զայրէթ օլմուշ տուր։ Վէ կէչէն կիւն Սըր Լայարտ վէ մատամատընա օլան իմթիֆաթը Շահանէ պու սէպէպէ մէպնի տիր զանն իտէրիզ։

Գօնկրէ գարարը մուճիպինճէ, Գուսինճէ նահիյէսինին Գարատաղա վէ Վրանժա նահիյէսինին Սըրպա Թէրը վէ Թէպլիմ օլմասը, պու իքի իմարէթճէ օլան միւշքիլաթըն նըսֆընը օլսուն տէֆ իթմիշ տիմէք պիր։ Բօսոբ իխթիլալը քէնտի քէնտինէ տաղըլմագտա տըր սէնիեօր վէ Պապը Ալիսէն կէօնտերիլէն պիր մէմուրու մախսուս օ Թէրաֆտա օլան գիյլ իւ գալի քիւլլէն զայիլ իտէճէք իմիշ։

Արնաուտլուգտան պիր խապէր եօգ իսէ տէ, պիզճէ պու տա պիր էյի նըշանէ տիր. կէօրիւնիւր քի, Բումէլիտէ եէնի պիր մախլուԹիյէթ չըգարմանըն մէսուլիյէթը աղիմէսինի Արնաուտլար աղնամայա պաշլամըշլար տըր, գուսուրու աէվլէթը Ալիսէ ճանիպինտէն կէօնտերիլճէճէք մէմուրլար իլէ, ասքէրին իշի տիր։

Բուսիա ասքէրի Սթամպոլ ճիվարընտան չէքիլմիքտէն սոզրա, Էտիրնէյինին պէրի Թարաֆընտա օլան խրիսթիանլարա էմնիյէթ օլմամագ պէհանէսի իլէ Բուս ասքէրինին կէրի տէօնմէսի լազըմ կէլտիյի հագգընտա Բուսիանըն ումում տէվլէթլէրէ նօթա կէօնտէրտիյի սահիհ տիր տէյի պիւթիւն էւրօբա զաղէթալէրինտէ մէրվի տիր, պունա տէվլէթլէր նէ ճէվապ վիրմիշ մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, պու նօթա իլէ, պուրա զաղէթալէրինին, Բուսլար չէքիլտիքտէն սոզրա օրալարտա քիմսէնին պուրնու գանամատը տէմելէրի իմթիզաճ իտէմէզ, վէ կէչէնտէ տէակիյիմիզ պունտա տա թէհլիգէլի իտէր, եանի պիր իշին տօզրուսունու աղնամագտա չէքիլէն միւշքիլաթ։

Լունան մէսէլէսի, պուրաճատա էւրոբաճատա հալա պիր զայլէ միւշապէհէսինտէ տիր, պու տա թէսվիրէ պուլտուգտան սոզրա գալըբ էն մուհիմ, ըսլահաթ մէսէլէսի։

Ալէլ ումում Ինկիլիզ զաղէթալէրի Անատօլու ըսլահաթընա տտյիր Սըր Լէյարտ Թարաֆընտան թագտիմ օլունան լայիհանըն, գապուլ օլունմատըզը եախօտ հիչ օլմազ իսէ պու գապուլուն կէճիքտիրիլմէսի հագգընտապէօյիւք պիր ինֆաալ կէօսթէրմէքտէ տիրլէր. պունլարըն իչինտէ օ գատար իլէրի կիտէն վար քի, տէվլէթը Ալիսէ պու լայհէյի գապուլ իթմէտիքճէ Անատօլուտա մուխաթարատան գուրթուլամագ իստտասընտա տըրլար։ Պաղըլարը տա տէրլէր քի, Պապը Ալի եալընըզ Անատօլու իչիւն ըսլահաթ գապուլ իթմէյիպ, ումում մէմալիքի Օսմանլիյէ իչիւն ըսլահաթ թասսավվուրունտա իսէ տէ, պու էօթէտէն պէրու կէօրիւլմիյիւ վէճճ իլէ վագթ գազանմայա պիր վէսիլէ տիր վէ ըսլահաթ հասըլ օլմամաղը եօգ տուր տէրլէր։ Ինկիլիզ զաղէթալէրինին պու հըրս իլէ սէօյլէտիքլէրի լագըրտըլարը գապուլ իսէմէյիզ։ Վէ էօնիմիզտէքի հագթա պունա տայիր լազըմ կէլէն իյզահաթը տա վիրէպիլիրիզ զանն իտէրիզ։

Ամֆանիսթան հագգընտա վարիա օլան Թէլէգրաֆլարը վէ ինկիլիզ զաղէթալարընտա կէօրիւլէն մալիւմաթն խիւլասասը, տէօրտունճի սահիֆէմիզտէ այրուճա պէհան օլունմուշ իսէ տէ, պունլար տա սուրէթը գաթիէտէ պիր շեյ օլմատըղընտան, Թաֆսիլաթը բազար իրթէսինէ գալմըշ տըր։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա, 17 Թ. Էվվել. — Սիմատան վաչտա ոչան ան. Խաղէրէտ կէօրէ, քիւլլիսէթի մրգաարտա Ինկիլիզ ասքէրի, անպարիպ Գանտահար իւղերինէ եիւրիւեճէք տիր։

Թուլօն, 17. — Ինկիլիզ ամիրալլարը վէ ժէնէրալլարընտան մուրէքքէպ պիր գօմիսիօնա համիլէն Գըպրըսա կիթմէքտէ օլան Հիմալայա նամ վաբօր, պու սապահ Թուլօն լիմանընտա լէնկէր աթտը։ Գօմիսիօնը մէգքիւր, Գըպրըսա միԹէվէճճիհէն հարէքէթ իթմէտէն ագտէմ, պու կիւն Թուլօն Թէրանէսինէ վիղիթա իթտի։

Բարիս, 17. — Ինկիլթէրրա պանդասընն սդօնթօսու, մուգատտէմա խէվգի իսիլմէքտէ օլտուղու վէճճէ Թէքբար արթըրըլմամը օլտուղունտան, պու կիւն Բարիս վէ Լօնտրա պօրսալարընտա ֆոնտօլարըն ֆիյաթը Թէրազգը իթտի։

Բէչթա, 17. — Մ Թիցա, բազար կիւնիւ, սէրպէսթի Թարաֆտարանը ֆըրդասընն ադա իսէճէյի ճէմիյէթտէ, հալը հազըր իւղերինէ մուհիմմ պէհանաթը հավի պիր նութգ իրտա իտէճէք, վէ մահազա, վէքիալէթ հէեէթի հուզուրունտա խարիճի բօյիթիդա իւղերինէ իզահաթ վիրմէյի, գօնթ ու[illegible]

Բարիս, 10. — Մր. Ռիվըրս Վիլսն վէ Մ. տր Պլինիէր, Իսքէնտէրէյէ միԹէվէճճիհէն Թըրինի էվվէլին 24նտէ Մարսիլիատան վաբօրա բաքիպ օլաճաղ տըրլար։

Պէլկրատ, 16. — Տէվլէթի Ալիսէ վէ Սըրպիա հուտուտունու Թայինէ մէմուր օլան գօմիսիօնը մուխթէլիթին Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ ազալարը միհանէսինտէ իսթիլաֆը էֆքեար վար տըր։

Պա[illegible] Բէլէկրաֆլար.

Լօնտրա, 18 Թ. Էվվել. — Ինկիլիզ սահիֆէսինէ նազարը Մր. Գրօս, սիւնքի կիւն մուհիմմ պիր նութգ իրատ իթտի։ Նազարը միշարիէյհ, Ինկիլթէրրա գօնկրէսինին գարարլարընը իճրա իթտիրմէք իւզրէ նուֆուզունու գուլանճագ օլտուղունու։ Վէ Սըպրըսըն խարէսի, ումում Ասիա իչիւն պիր հիւանի խարէեէ միսալ օլաճաղընը պէհան խլէտի։ Մր. Գրօս իլավէթէն տէտի քի, Ինկիլթէրրա Հինդիսթանընն հուզուրունու Թէվի իթմէք արզուսընտա տէյիլ իսէ տէ, օրատա եէնի նուֆուզլար մէյտանա չըգարըլմասընա տախի միւսատտէ իթմէէճէք տիր, վէ մուխալիֆէթ օլունմամագ կէրէք օլան զաէէպէի նուֆուզունա բայէթ խալմէսինի իսթէմէքտէ տիր։

Բօմա, 18. — Իթալիա խարիճիյէ վէ հարպիյէ նազարլարը իսթիֆարարընը վիրմիշլէր վէ Գրալ հէնուզ գապուլ իթմէմիշ օլտուղու շայիաը, քէնսպի էհէմմիյէթ իսէեօր։

Բարիս, 18. — Ժէնէրալ Ինգնաթիէֆ Բարիսէ միվասէլէթ իթտի։ — Բէլիսլիդ Ֆրանսէզ զաղէթասը, Մ. տը Պլինիէրին Մըսրը նաֆիա նէզարէթինէ թայինինի թահսին իսէեօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Հէյէթը Այան աղայը քիրամընտան, ասթուֆէթլու Միհրան պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին պէօյիւք մախսուսմա Ալիլերի Տիւզզատէ Սէրզէ-պէյ էֆէնտի իւհտէսինէ, դարիհիյի սապիհէյի ճէնազը Բատիշահիտէն օլարագ բիւթպէյի ուլա սընֆը սանիսի Թէվճիհ վէ իհսան պույրուլմուշ տուր։

— Գուլզարիսթան իլէ Շարգի Բումէլինին Թասհիհի հուտուտունա մէմուր մուխթէլիթի գօմիսիօն իչիւն Գալաթա սարայընտա մախսուս պիր տայրէ Թէֆթիշ ու Թախսիս օլունտուղունտան, պու կիւն պիրինճի տէֆա օլարագ Ռումէլի մէզքիւրտէ ադը իմթիմա իսէճէք տիր։

— Իշիտիլտիրինէ կէօրէ, Պէրլին մուահէտէսի միճիպինճէ Սըրպիա Թէրք օլանան մահէլլէրին Թէպլիմ ու իհսադը ասայիշի Թամմ իլէ խիթամ պուլմուշ տուր։

—«Պաթում» վէ «Դայսէրիէ» վաբօրլարը Սէվասթօբօլան խայրը իւսէրայը համիլ օլտուգլարը հալատէ տիւն Ցէրսատէթ լիմանընա վասլ օլտուլար։

Մէզքիւր վաբօրլար, էսիր կէթիրմէք իւզրէ Թէքբար Սէվաստօբօլա գիտէճէքլէր տիր։

—Ինկիլթէրրա էլչիսի Սըր Լէյարտ ճէնազլէրինին չիմտիլիք Ինկիլթէրրայա ազիմէթինտէն սարֆը նազար իթտիյի եազըլմըշ իտի։

Ռիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, մէտիտէ մէզքիւրէ մուաֆէլաթը տիրլօմաթիգիեէտէն սոնրա, տիրլօմաթլարը պիր աղ զէման իսթիրահաթլարը ատէթ օլտուղու ճիհէթլէ, հալը հազըր պիր աղ քէսպի սիւքիւնէթ իտէր իսէ, միշարիէյհ տախի մէզունէն պիր սէյեահաթ ազմինտէ իմիշ։ (Վ.Ֆ.Ը.)

—Միթէհայզանը աթըպայը ասքէրիյէտէն օլուպ, էվվէլ վէ ախէր խըրմաթը մէմուրէսինտէ ըշհարը զայրէթ, սատագաթ վէ համիյէթլէ պիհագգընը քէսպը ֆէյզ վէ թէմէյիւզ իտէն միրալայ Թագաորեան Գրիգոր պէյ էֆէնտի, մուախխարէն էրզրումտէ թէչքիլ պույրուլան տիվանը հարպա, պու տէֆա պա իրատէյի սէնիյէ ադա Թայինի օլունուպ, էօնիմիզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւ սավպը մէմուրիյէթինէ ադիմէթ իտէճէքլէր տիր։

— Պէյօղլունտա միԹէմէքքին ճ. Գ. նամ զաթ, տիւն ագշամ, շարապ ալմագ իւզրէ մախզէնէ լինտիքտէ, պիր քեղզապ չիշէսի-նի, ըէնկի շարապ չիշէսի ըէնկինէ միւմասիլ պուլունտուղունտան, սէհվէն շարապ չիշէսի աէյի ալըպ, սուֆրայա կէթիրիր), վէ տըգդաթ օլունմայարագ իչէր իսէ տէ, տէրհալ սէհվինի անլայըպ։ քեղզապը տիշարը վիրէրէք, մուխաթարասըզ գուրթուլապիր։ Պու կիպի չէյլէրին վուգուի էհթիմալ խարիճինտէ պուլունմայըպ, պաղէն պէօյիւք մուխաթարալարը ասիի միճիպ օլապիլիր օլտուղունան, շու վուգուաթ, ահվալը միւմասիլէտէ տահա զիատէ տրգդաթլա հարէքէթ իտիմէք իչիւն պիր միսալ օլաճաղը տերքեար տըր։

— Էվվելքի կիւն պիր Ամէմ իլէ իքի էրմէնի, Տօլապ տերէսինտէ պիր մէյտանէտէ իչմէքտէ իքէր, պէյնլերինտէ նիզա վուգու պուլուպ, Ամէմ իքի եէրինէն ճէրհ օլունմուշ, վէ միԹեճասրը Թէվֆէք խարիվիզ տիր։

—Վիէննատա Թայմա վէ Տեյլ Թելեգրաֆ էչքիլէն Թէլէկրաֆլարա նազարէն, բրէնս Լօպանօֆ, սատրազամ հազրէթլէրինէ պէյան իթմիշքի, Բուս ասքէրինին Թախլիեէ իթթիհի եէրլէրտէ իճրա օլունան մուգաթէլաթա մէպնի, Բուս ասքէրինին աղիմէթի Թէէխիր օլունմուշ տուր։

—Բուս հիւքիւմէթի, Պէսարաբիա վիլայէթինի Թէքբար Թէչքիլ իթմէք նիեէթինտէ օլուպ, վալինէն մագարը, Օտէսա չէհրի օլաճագ տըր։ Պէսարաբիանընն սոն վալիսի, գօնթ տը Գոցեպիւ իմի։

Գեր. Տ. Խորէն Ա. Արքեպիսկոպոս Նար—Պէյ հազրէթլէրի, բէնճէնպիհ կիւնիւ Օտէսա բօսթա վարօրուլա Տէրսատէթէ ավտէթ վէ մուվասէլէթ իյլէտի։

Բաթրիգ ըիւթպէթլու Ներսէս Սըրբազան հազրէթլէրի լի էճլիւլ իսթիդպալ, վաբօրա պիր վարգապետ իլէ եասագճը կէօնտէրմիշ օլուպ, պունլար խորէն Սըրբազանը տօղրուճա Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսասընա կէօթիրիպ, օրատա Բաթրիգ Սըրբազան հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ վուգու պուլմուշ, վէ պու միւլագաթտա, սայիր զէվաթ իլէ պէրապէր, Պէկեան էֆէնտի տախի հազը պուլունմուշ տուր։

ԽԻՒԼԱՍՍԱԾԸ
ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑ

Շու սօն պիր իքի տէհրտէն էվ-վէլքի էնքի զէմանէրտէ Լէրօբա-տա հիւքիւմէթլէր վէ ահալիլէր, զիատէ ախրէթի Դուշիւնիւրլէր իտի նէթէքիմ պու տիւնեայը, վէ զիատէ Ճանլարընտան գայտ ի-տէրլէր իտի նէթէքիմ թէնլէ-ընտէն։ Պինէէն ալէյհ զիյատէ քիլիսէ եաբարլար ըսը նէթէքիմ սէրայ վէ զիյատէ մանասթը եա-բարլար ըսը նէթէքիմ թէաթրօ, եէհասրլ մութլուլուղու զիյատէ ախրէթտէ արարլար ըսը նէթէ-քիմ պու տիւնեատա։

Նէյէն ատհրին ֆիլօսոֆլուղուն տան թէվէլլիւտ իտէրէք, պու տէհրին ֆիլօսոֆլուղու լէր բէր-վէրտէ օլուպ, պէր հայաշ օլան 1789 Ֆրանսա ինգրլասը ժէպ-ատէլէրի, հիւքիւմէթ վէ ահալիէ-ըին մէպլէքինի տէ չէրրընտան չէյ դարրզ պայդա մէհվէրէ ինթիդալ ինթիրտի։ Շիմտի հիւքիւմէթլէր թէպատէրինին միճէրրէտ պու տիւնեատանքի սատէթ վէ ի-թիրահէթլէրինի իլթիզամ իտիւպ ախրէթի հէր քէսին քէնտի զա-միր վէ վիճդանը թէվէճճիւհիւնէ թէրք ինթիքտէ տիրլէր։ Շիմտի թէպատան նէ մէղհէպ արանըր, նէ տէ մէղհէպ ֆէրայիզի, իլլա հուգուգու մէտէնիյէ վէ անըն ֆէրայիզի, նէ սէմահէթ նէ տէ ֆազիլէթ, իլլա զէնատի վէ մա-ըիֆէթ, պինէէն ալէյհ ինկիլ-թերրատա բազար կիւնէրի տիւք-քեան դարաթմագ, վէ պու թէ-ըաֆլարտա պազէն կէօրիլտիյիս վէճճ իլէ, զապթիյէ մարիֆէթիյէ խայդը ճամիյէ կէօնտերմէք։ Լէ-ըօբանըն գայիտէյի քիւլլիյէսի խարրճընտա օլան ինթիանիյէթ-լէր տիր։

Շիմտի ախրէթի, ճանը տիւ-շիւնմէ տէ, նէ գատար էյլէնէ-պիլիրսէն էյլէն։ Նէ գատար վէ նէ տիւրլիս զէվգ իտէպիլիրսէն էթ, հիւքիւմէթ էօնիւնտէ գա-պահաթլը տէյիլին, պէլքիմ տէ տահա զիատէ մագպուլսուն։

Վագթը իլէ, Էվրօբատա տին-տար օրմանան պիր հիւքմտար բէջ կիւճ իլէ թախթընտա օթու-բապիլիրտի, շիմտի էն տինտար պիր հիւքմտար զահիրէն օլսուն տինսիզ կէօրիւնմէտիքճէ։ Թախ-թընտա օթուրմասը տահա կիւճ տիր։

Պիրի պիրինէ տապան տապա-նա զրատ օլան շու իքի հալին ի-քիսի տէ սահիհ օլամազ, պիր զալաթ վար ամմա հանկրսընտա տրը, էսկիլէր մի օ գատար տին-տար օրմալարընտա եանլըմշլար, շիմտիքիլէր մի տէհրի օլուուգլա-ընտա, պու պապտէ էֆքեար-լար բէք մուպալին տիր, ինանը-մազ տէրէճէտէ մուպալին, չինն-քի պիր թագրմը պայընա կէլէն տիւնեէվի ֆէլաքէթլէրի տինտար օրմատրզընա վէ տիկէր թագրմ-տա տահա թէքմիլ տինսրզ օրմա-տրզընա համլ իտէր, նէ գատար պէօյիւք ֆէրզ։ Լաքին պունու պիզ իճատ ինթմէյօրուզ, պիւթիւն Էվրօբանըն մէղհէպ իլէ մէտէնի-եէթ թէրաֆտարը օլան զսուղ-թալէրի օգունուպ տա մուգաեե-սէ օլունսա, տավանըն պու տավա-եանի մէղհէպտարլըգ իլէ մէղ-հէպսիզլիք տավասը զլտուղու ճիւզեի պիր միթալտա իլէ թէ-պէյեիւն իտէր։

Լսատաք պահորմրզ մէղհէպ մատ-տէսի օլսա, պու պապտէ տահա բէք չօգ չէյլէր եազապլիլիրսիք, լաքին սէրնամէմիզտէն մայիւմ օլաճազը վէճճիլէ պահսրմրզ բօ-լիթիդա պահը օլաուղունատան, մագսէտէ պու գատարը տա քեա-ֆի տիր։

Պու կիւնքի կիւն Լէրօբա իւ-լէմասը վէ էվլիսը ումուրունա սիվալ օլունսա քի, նէ տիր մէղ-հէպէ վէ մէղհէպտարլըղա օլան պու ատավէթինիզ, շիւպհէսիզ շու ճէվապը վիրէճէքլէր տիր։

«Պիզ մէղհէպէ գարշը եա մէղ-հէպսիզ ատամլար տէյիլիզ, լա-քին հէր մէղհէպ շու ինթիգատտա տրը քի, Հագգ թաալա պունճա ինսան ճինսինատէն եալընըզ քէն-տի ճինսինի պէյէնմիշ վէ պըրը-մրշ, վէ տիւնեա[illegible] տէ միւճէրրէտ քէ[illegible] միշ, իմտի հէր սա[illegible] նէ հէլալ վէ գա[illegible] ռամ տրը։ Հէր խոտրրատէտ քէս-տի վէ հէր աղապ ախէրինին գըս-մէթի տիր։ Հէր մէղհէպին ինթի-գասը պու մերքէզտէ օլտուղուն-ատան, ինանմար տայիմա պիրի պիրինէ խասմ օլաճագ, գավզա նիզա հիչ պիր զէման նօգսան պուլամայաճագ, վէ պու ալէմտէ նէ մէղհէպատար բահաթ իտէպի-լէճէք նէ տէ մէղհէպսիզ։ Իմտի պիզ իսթէրիզ քի, տին թէֆավ-վուգու տին պահը հէր շախսընն Ալլահ իլէ քէնտի տրասընտա գալ-սըն վէ էմսալ եա ագրանընա թէ-ճավուզ ինթմէսին, ինսան ինսան իլէ պայդա ինթիգատ պայդա թարզլա ինթիզամ իտէմէզ, վէ պու օրմատրզճա, նէ հիւքրիեէթ դապիլ տիր նէ միւսավաթ վէ նէ տէ ուխուվվէթ։ Եարատրճը եա-լընըզ քէնտիսինի պէյէնմիշ ինթի-գատընտա օլան պիր ատամ, նա-սըլ երինէ օ եարատրճընըն պէյէն-մէտիյի հաթթա քանէթլէնմէյի գուշ իլէ քէնտիսինի միւսաւի ատտ ի-տէպիլիր, վէ օնուն իլէ ուխուվ-վէթ իտիւպ, օնու տա քէնտիսի կիպի հիւրր թանրեասիլիր։ Պու-նա հիչ պիր մէղհէպ հիչ պիր ի-թիգատ բազը օրմազ, վէ հիչ պիր մէղհէպ վէ ինթիգատտա տա ճէպը օլունամազ։ Իմտի պիզ մէղ-հէպի ախրէթէ պրագրզ, տիւն-եա իշինի տիւնեաճա կէօրմէէէ մէճպուրուզ, վէ մատամ քի հէր ատամ պիր տօղար պիր էօլիւր, պիզ տէ հէր ատամը պիր պիլիրիզ։ Եանի հէր ատամը միւսավի, գար-տաշ, վէ հիւր թանրրը ղ եէթիշիր քի հէր ատամտա պիզի էօյլէ թանրսրն։»

Պու տուր իշլէթ շիմտիքի Լէրօ-բա տէվլէթլէրինին ալէքսէվիյէ բօլիթիդալարընա ինթիթիսալ ինթ-տիրլէրի էսաս, վագատ պու տա տահա սիւրէթը միւսթագիլէտ օլմայրզ պունա մուխալիֆէթ ի-տէնլէր տէ եօգ տէյիլ տիր, լա-քին պու տուր միւթէմատի եէր-լէշմէքտէ օլան վէ պու տուր մէ-տէնիյէթ վէ հուգուգու ումու-միյէ թէսմիյէ ծլունան մատտ[illegible]

Ումում Լէրօբա իշին պու [illegible] խաթա մը տրը, սէվապ մը տրը։ Միւրատրմրզ օ պահպարա կիրիշ-մէք տէյիլ տիր, իլլա էսասը բօ-լիթիդայը աղնաթմագ տրը, գնա տա պու գատարընը քեաֆի կէօ-րիւրիւզ։

Լէրօբա չօգ ճէնկլէշտի պէօյլէ պիր բօլիթիդա ալթընա կիրմ-մէյէ, ֆագաթ չարէ պուլամատը, վէ պու կիւնքի կիւն պու բօլիթի-գանըն հէնիւզ պաշլանկըճընա-յըզ վէ տէյիլ սօնունտա։ Շարդ տէվլէթլէրի վէ միլլէթլէրի տէ պու բօլիթիդայա եանաշապիլիր-լէր մի, վէ պունու իսարէլէրինէ էսաս իտէպիլիրլէր մի։ Պու քէն-տի պիլէճէքլէրի պիր շէյ տիր վէ [illegible] ռունտա քեար տա զարար տա քէնտիլէրինէ այիտ տիր։ Լաքին պունուն իլէ պէրապէր շունու տա պիլմէյլի տիրլէր քի, Լէրօբանըն մութլուպու պու տուր քէնտիլէ-րինէն, վէ պունա մուվաֆֆա-ֆաթ ինթմէտիքճէ Լէրօբա իլէ, ինթիմալ սըր քի պիր էյամ տա-հա կէչինէպիլիրլէր, ֆագաթ տօսթ օլամազլար։

Պու կիւն Պիզիմ իլէ Լէրօբա արասընտա տա սահիհ պիր տօսթ-լուգ եօգ տուր, վէ օլամազ։ Վէ տէյիլ եալընըզ Պիզիմ իլէ իլլա Ռուսիա իլէ տէ, վէ էյէր Հին-տիսթան Լէրոբայա եազըն վէ տեհեիհ օտա։ Մէ ոտտա տէվ[illegible]

[illegible] Պիզիմ իշիւն [illegible]էք պիր նօգթա [illegible] պէօյիւք պիր նօգ-էլիմ քի, Հինտիս-թան ղսուլու իտարէսինի ինթի-խաղ իտէլիմ տէ, ըալահաթրմրզը տա օնա թաթպիգ իտէլիմ, վէ պունտան հասրլ եա մէմուլ օլան թէրագգըյաթտան տա իսթիֆա-տէ իտէլիմ, եախսա պիր թապիր իլէ Պիզ տէ Հինտիսթան օլալըմ։ Լաքին պէօյլէ պիր հալ, ինկիլիզ իլէ օ պիր տէվլէթլէր պէյնինտէ Պիզէ մուխաթարալը պիր ըեգա-պէթ հասրլ ինթմէղ մի, վէ օ պիր տէվլէթլէր բէք մի խօշնուտ տուր ինկիլիզին Հինտիսթանա սահիպի միւսթադիլ օլմասընտան, վէ պու կիւնքի կիւն Հինտիսթան ահալի-սի ինկիլիզ դարշը պիր իսէան ինթսէ, եախսա Ռուսիա թահրի-քի իլէ ինկիլիզ հիւքիւմէթինտէն գուրթուլմագ խոթէսէ, հա՞նկը տէվլէթ տիր Հինտիսթանըն ինկի-լիզտէ գալմասը իշին ինկիլիզէ եարտրմ իտէճէք ճէվլէթ։

Պու ճիւմլէ իլէ Պիզ պունա եի-նէ բաղը օլայրմ։ Եա Հինտիսթա-նա տա պէնզէյմէզ ճսէք, օ պիր տէվլէթլէրին զադապ եա ինֆա-լընտան նասրլ գուրթուլտպիլիրիզ սօնրա։ Ամմա Լէրօբանըն նէ վա-զիֆէսի տէնէճէք։ Բէք զիյատէ վաղիֆէսի տիր վէ իշթէ սէպէպի։

Սոհապը տիրբօմասիեեէ բանա մալիմ տիր, վէ չօգլարընան ապա պիզզաթ իշլիթմիշիզ քի, Է-եէր գանունու էսասիմիզ ա-ճէլէ ինթմէյիպ տէ Օթամպօլ գօնֆէրանսընտան սօղրաեա պը-բագայրարք։ Ռուսիա Պիզիմ իլէ մուհարէպէ ինթմէզ իտի, վէ գօն-ֆէրանսա հէր իշ թէսվիեէ օ-լուրուտու, պինէէն ալէյհ Պիզ, գօնֆէրանսա հէր իշի պիթիրճպ գանունու էսասիեի սօղրա իլան ինթմէլիպիք։ Վէ գօնֆէրանս ա-բասընտա պունա տպյիք։ Ռուս-լարա պիր սեզիք պիլէ վէրմէմ-լիպիք տեղրէր։

Զինքի Էվրօբատա Պիզիմ իլէ Ռուսիատան մագատա գանունու էսասի թահրընտա օլմաեան պիր տէվլէթ տահա գալմամրշ ըսը, [illegible] գանունու էսասի իլան [illegible] Պիզ կիպի, պունդէն Ռու-պիրպեեթ իտէճէյի տէ [illegible] ռատա լտի, նասրլ քի էօյլէ տէ օլսու իսէ, չինքի օնտան պէ-րու Ռուսիատա տա Պիզի էմսալ կէօսթէրերէք գանունու էսասի արզուլէրի զուհուր ինթմէեէ պաշ-լատը, վէ հալա պու կիւնէտէք պէր տէվլայ օլուպ, Ռուսիա հիւ-քիւմէթինի հէր չէյտէն զիատէ պահուզրը իտէն տախիլի զայէ պու տուր, վէ նէթիճէսինին նգ օլահաղը տա հալա նամալիմոե տիր։

Օնուն իշիւն Ռուսիա հէր չի պատապատ ճէնկէ գարար վէրտի քի, Պիզտէ պու գանունու էսա-սի պէյհիւտէ օլսուն։ Վէ եէրլէշէ-մէսին։

Շիմտի Պիզ Էվրօբատա բօլիթիգա-սը մուվաճէհէսինտէ տէ պայդա պիր ճիհէթլէ թըպդը պէօյլէ պիր հալատէյիզ։

Լէրօբա բօլիթիգասը, սուրէ-թը ըէսմիյէտէ օլսուն, հիւրրիյէթ միւսավաթ վէ ուխուվվէթ էսասը իւզէրինտէ տիր։ Լէրօբա եանը պայընատա պու էսասան պայդա էսաս իշզէրինտէ պիր տէվլէթ, տահա կէօրմէք խոթէմէզ վէ պու-նու քէնտիսինէ մուխաթարա սայ-մասա պիլէ ֆէնա իսլրէթ սայսը։

Զինքի պիւթիւն Լէրօբա ա-հալիսի հալա ալէլ ումում պու հիւրրիյէթէ միւսավաթա վէ ու-խուվվէթէ մէյմիլ տէյիլ տիր, վէ հալա եսկի ուսուլու արսեան գուվվէթլի թէրաֆտարլըգլար տա բէք չօգ տուր։ Պունլար Լէրօբա ճիվարընտա հիւրրիյէթսիզ, միւ-սավաթսըզ։ Վէ ուխուվվէթսիզ օ-լարագ, պէրհայաթ օլան պիր տէվլէթ տահա կէօսթէրէմէմէլի տիրլէր քի։ Իմիաղէրի քէսիլմէն։ Պու պապտէ նէնի Լէրօբանըն կէօղիւնէ տիքէն օլան պիր Պիզ էզ պիր պէ Ռուսիա։

Լաքին Ռուսիա հիչ օլմազ իսէ զահիրինի օլսուն մուհաֆաղա ի-տէէօր։ Պու կիւնքի կիւն Ռուսի-այը Լէրօբա տատաթինաէն գուր-թարան տէյէմէզ իսէք տէ, մու-հաֆաղա իտէն օլսուն Ռուսիանըն միլլէթ վէ մէղհէպ այըրտ ինթմէ-եիպ, հէր մէղհէպտէն վէ հէր միլ-լէթաէն օլանլարը հէր իշինտէ գուլլանապիլմէսի տրը։

Շիւպհէսիզ պու պիր կէօսթէ-րիշտէն իսարէթ տիր, վէ Ռուսի-ատա նէ հիւրրիյէթ վար, նէ միւ-սավաթ վէ նէ տէ ուխուվվէթ, եանի Լէրօբայրլար պու լուղթ-լերէ նէ մանա վէրիյօրլար իսէ, օ մանատա հիչ պիրի եօգ պուր, լաքին պիր կէօսթերիշ տէ եօգ տէյիլ տիր, վէ եաշամաը ապ պու կէօսթերիշ սայէսինտէ կիպի տիր։ Եանի շունու տէմէք իսթէ-ըիզ քի, պիր միլլէթ գանունու էսասի թահրընտա պուլունատ տա, հէր ֆէրտ անտէն պիր բատէտ իսթիֆատ իտէմէզ եա, երինէ էսնաֆ էսնաֆլըզընը իտէ-ճէք, ամէլէ ամէլէյլինի վէ գու-սուրու տա հաքէղա։

Ռուսիա իսէ, շու ուսթալըզը գուլլանըյօր քի, պիր գանունու էսասիտէն պաշլըճա իսթիֆատ օլունաճագ, եախսա կէօզէ կէօ-ըինէճէք չէյէր նէ իսէ, գանու-նի էսասի վազ ինթմէյերէք տէ օն-լարը իճրա իտէյօր, վէ պու գա-տար պիր ֆէտաքեարլըգլա իշին ալթ թէրաֆընը, եանի հիւքիւ-մէթինէ տօղունան գրսմլարընը տա գուրթարըյօր։

Խիւլասայը քէլամ իշպու պահ-տան միւրատրմրզ, միլլէթէ վէ հիւքիւմէթէ պիր եօլ կէօսթեր-մէք, եա շունա պունա պէնզէթ-մէյէ տէլալէթ ինթմէք տէյի տիր։

Անճագ Լէրօբանըն մուէսսէս օլսուղու վէ Պիզտէն մանէն վէ մատտէթէն մաթլուպ ինթմէքտէ օլսուղու բօլիթիգայը թարիֆ ինթմէք տիր վէ մէմուլ ինթմէյիզ քի պունատա եանըլմրշ օլալրմ։

Պիզ Լէրոբանըն պու մաթլու-պունա պու բօլիթիգասընա մու-վաֆֆագաթ ինթմէլիմիյիզ։ Իսէ-պիլիրմիյիզ, իսէրսէք մի խայրը օլուր ինթմէզսէք մի, շուրալարընա հիւքմ ինթմէք, մաթպուաթքըմ-զըն պուլունտուղու հալտէ կա-զէթա մուհարրիրլիյի տայրէսի տախիլինտէ պիր մէսէլէ տէյիլ տիր։

Մուհարրիրլերին վաղիֆէսի։

վուգուսթը ալէմտէն պահս իթ. մէք տիր վէ պալատա պէ չան իթ. պիյիմիզ խիւլասայը ահվալը բօլի. թիգիյ տաքսի պու վուգուսթը ալէմին պիր գրամը տըր. պունտա պիր սեհվիմիզ վար իսէ թատ. հիհինէ սայիմա հաղըրըզ. Խօղ իսէ վազիֆէմիզի իճրա իթմիշ օ. լուրուշզ վէ տէյէճէք գալմազ։

Ց. ՉԱՐԴԱՆ

Բարիս Զարպոնոնէսի վարա. ֆընտան նէյր օլունան պիր ըս. մի լարօրիօյա կէօրէ, 1795 մէ. նէսի Ֆրանսըզ իմպիրիալընտան 1877 սէնէսի խիթամընա տէկին, եալընըզ պու զարպոնէտէ, 15 միլեար 80 միլեոն ֆրանգէրզ ալ. թուն վէ կիւմիշ վէ պագըր ագ. ճէ տարպ օլունմուշ տուր։ Պու մըգտարան 8 միլեար 506 միլ. եօն 513 պին 560 ֆրանգէրզը ալ. թուն, վէ 6 միլեար 510 միլեոնու կիւմիշ, վէ 62 միլեոն 702 պին 787 ֆրանգ 40 սանթիմի պագըր տըր։ Էյէր պունդարը մէճմուի օլան մէգրիւր 15 միլեար 80 միլեոն ֆրանգէրզ Օսմանը լի. բասընա թահվիլ իտէճէք օլուր իսէք, 664 միլեոն լիրա տիմէք օլուր, քի էյէր պունու թարթ. մագ լազըմ կէլսէ, տեօրթ միլ. եոն օգգա արթուն տիմէք տիր։

—Իմբէրաթօր Ֆրէօմ վէ բը. ռէնս Պէզմարգ Կաշթէյնտէ կգա. մէթ իթաիքլերի եանտաէ վէ տա. հա օնտան սոնրա, պիր չօգ մէք. թուպ ալմըշտար տըր, քի ալէյհ. լերինտէ թէհսիսատթը հավի պու. լունուէօրար։ Սայիր պիր թա. գըմ մէքթուպտար տախ, քէնտի ալէյհլերինտէ եէնիտէն սույի գատտար գուրուլմագտա օլու. զունու իմբէրաթօրա վէ բրէնս Պիզմարգա պիլտիրմէքտէ, վէ եզ ճիւմլէ Բրուսիանը Գօլօնեա չէհ. րինէ կիթմէմէկլէրինի նասիհաթ իթմէքտէ տիրլեր։

—Բրէնս Պիզմարգը քէրիմէսի գոնֆէս Մարի, Էսնիմիզտէքի Մնունդատա գոնթ տը Բոնձավի. լէ թէզէվվիճ իսէճէք, վէ տիւ. յին իլէ նիքահ, Վարձինտէ խուսուսի պիր ոսրէթտէ իճրա օլունաճագ տըր։

—Իմբէրաթօր Կայսէօմուն քէս. պը սրհհէթի վէ Պէրլինէ ավտէ. թի միւնանթիպէթիլէ չէհիրի մէջ. քիւրտէ պէօյիւք չէնլիքլեր իճրա իթմէք իւզրէ հաղըրըզլար կէօ. րիւլիւօր։

—Ագէմմնոնէնն պաղը չէհիր. լէրինտէ, քիւչիւք չօճուգլարտա սիկարա իչմէք ատէթի կիւնտէն կիւնէ թէամիմ իթմէսի իւզէրի. նէ, հիւքիմէթ, օն ալթը եա. շընտան աշաղա օլան չօճուգլարըն ազադ ալարտա սիկարա իչմէլէրինի թահթը վէհմուիյէթէ ալմըշ, վէ պունուն խիլաֆընա հարէքէթ ի. տէն չօճուգլարըն բէտէրլերի մէ. սուլ թուլթուլատաղընը իլան իթ. միշ տիր։

—Մէմալիքի Միւճթէմէայի Ա. մերիգատա զուհուրա կէլէն ոա. րը Հիւմմա խասթալըզընտան չօ. ատէմ թէլէֆ օլմուշ, Հէ նիչ ֆամիլիալար սէֆիլ դալմըշ օ. տուգլարընտան, պունլար իչիւ Ամերիգատա վէ Լէրօբատա խա. նէ տէֆթէրլերի այրըմը տըր։ Խասթալըզը չիատէթինի անա. մագ իչիւն շունու պիմէք քեաֆի տիր քի, Մէմալիքի Միւճթէմէ. այի Ամերիգանը Մէմֆիս շէհրին. տէ, եալընըզ պիր զաղէթանը մուհարիպլերինտէն ալթըգր վէ. ֆաթ իթմիշլեր վէ տօգուզու պու խասթալըգատան եաթմըշ օլուգ. լարընտան, զաղէթանը հիչ մու. հարիբի գալմամըշ տըր։ Միւ. ըսթիթիզլերէ կէլինճէ, պունլար. տան տա անճագ պիր քիչի գա. լըպ, պագըսը վէֆաթ իթմիշ վէ եախօտ խասթալընմագտան նաշի իշ կէօրէմէմէքտէ պուլունմուշտուր։ Զաղէթանը մաքինասընը չէվի. լինդերատէն տախի, շէհիրի մէջ. քիւրտէ իքի զաղէթա իչիւն ան. ճագ պիր ատէմ գալմըշ տըր։

—Պէլկրատտան Թըշրինի եվ. վել 5 թարիխընէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն։ Սըրպիա. եա իլթիճա իթմիշ օլան միւսլի. ման պէյլերին էքսէրիսի, Սըրպլը օլմագ իւզրէ իմարէթ հիւքիւմ. թինէ խոթիտա թագտիմ իթմիշ. լէր տիր։ Սասինօվիչ նամ պօշնագ պէյի։ պէրապէրինճէ Սըրպիաեա պիր միլեոն 200 պին ֆրանգ կէ. թիրմիշ տիր։

—Իսթանպօլ ճիհէթի իչիւն թէշքիլ օլունտուղու կիպի, իս. կիւտար ճիհէթի իչիւն տրախի պիր թագըմ ըթֆաիեէ (թուլում. պատը) ատքէրի թէշքիլ օլունա. ճագ, Սելիմիէ գըշլայի հիւմա. յունունուն պունլարա ամերքէզ իթթիհազընը միւսթէտի, իս. կիւտար ահալիսի թարաֆընատան պիր իսթիտա թէհիեէ իսթիմէք. տէ օլուղու վէ գարիպլէն մա. դամը վալայի Սէրասքէրիեէ թագ. տիմ գըլընճաղը խապէր վիրի. լիեօր։

—Սեվասթօբօլտան վարիա օ. լան Օսմանը էսիրլերի մեանէսին. տէ Ռուսլարը Դարա տէնիզտէ զապթ իթտիքլերի Մէրդ վա. քօրունուն ատէմլերինատէն իբլինճի գաբուտան իլէ օն գատար թայ. ֆէ վար տըր։ Մէրդ վարօրու Ռուսիանը Նիգօլաեֆ լիմանը. մալա, միւշարիլյհիւմա հագգ. ընըրնտա պու վէճհէ իսպրազը մահզուզ իթմէք օլունմուշ տուր։

— Օսմանը զաղէթալարընտա նէյր օլունան պիր գրթա իլանը թէսմի, Օսմանը ասքերի ֆի. բարիկերինտէն պահս իտէրէք, պունլարը թէվգիֆի իչիւն իթ. թիխազ օլունան պաղը թէտապիրի պէեան ու իզահ իտէեօր։

— Պերլին ահանամէսի միւճ. պինճէ Իրան հուպուտունա քեա. յին Գօթուր գատապասընը Իրա. նա թերքի մուգարրեր օլատուղուն. տան, թէֆերրուաթը մէսէլէնին պիլ էթրաֆ միւզաքերէսիյլէ հու. տատուն թայինի զըմընտա, տէվ. լէթէյն մուրախասալարընտան միւրէքքէպ պաղը Ալիտէ պիր մուխթէլիթ գօմիսիոն թէշքիլ օ. լունմուշ, վէ ատլիեէ նազարը էս. պագ խուրշիտ բաշա հազրէթլէ. ռի ըէիս թային օլունտուղու կի. պի, Տիվանը հարպ ըեիսի էսպագ Տերվիշ բաշա հազրէթլէրի տա. խի ադա թային դըլընմըշ տըր։

Պու գօմիսիոն պու կիւնտէն ի. թիպարէն իճրայի միւզաքերէ ի. տէճէք տիր։

— Բօնոբ Պալգանընտան վա. րիտ օլան սոն խապէրլերէ նազա. ռէն, միրալայ Սէն-Գիլերին (Հէ. տաճէթ բաշա) ասքարը թէրք իթ. մէսի իւզէրինէ, Բօնոբատա պու. լունան Ինկիլիզ զապթանընը ճիւմլէսի տախտ միւմանիէյհին պու. զարիկէթինէ իմթիսալ իտէրէք, ասքարատան այրըմըշլար տըր։ Գարա Եուսուֆ իսմինտէ պիր սեր. քէրտէ իլէ քէնտի ատէմլերի թա. ռաֆընատան, ասը սերքէրտէլէրին. տէն պիր դասը գաթլ իտիրմիշ օլ. մասը իւզէրինէ, Մ. Սէն-Գլեր ա. սքարը թերք իթմիշ իտի։ Պու Գարա Եուսուֆ, իճրա իթտիեի ճինայէթլեր իչիւն ասը սերքեր. տէլերի թարաֆընատան դաթլէ հիւքմ օլունմուշ օլուպ, պիր թագ. ըրիպ հապսատան գուրթուլարագ, ալքյհինտէ պէօյլէ պիր հիւքմ Պուրմիշ օլան սերքերտէլերի պիրեր պիրեր գաթլ իթմիշ։ Վէ պունուն իւզէրինէ ասքար միեանընտա հիւքիւմէթսիզլիք պաշլամըշ իտի։

—Նաֆիա նազարը Գարամէօ. տօրի բաշա հազրէթլէրի, Եվվել. քի կիւնտէն իթիբարէն, ումու. ըը մէմուրէլերինի իտարէեէ միւ. պաշէրէթ իյլէմիշ տիր։

—Պօշնագ ասքարընըն սերքեր. տէսի Մէհմուտ Հաճի Լյօյնունի Ասթրիալըլար էլինէ էսիր տիւ. թիյիս մուգատտէմա խապէր վի. րիլմիշ իտի։ Պունա սարայտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մէրգումուն այաղընտա պուլու. նան Եարատան տօլայը, այաղը. նըն քէսիլմէսի իճապ իթմիշ իսէ. տէ, հաճի Լյօյ պունա բազը օլ. մամըշ, վէ չիմտի Ասթրիալըլա. ըընն ասքերի խասթէխանէսինտէ պուլունմագտա տըր։

—Պուլգարիստ թաղ ունէր օ. լունան բոլոռ զաղէթասընըն 12 թըշ. եվվել թարիխի նիսանէսին. տէ խապէր վիրտիրինէ կէօրէ, Տօպրուճա իսլամ ահալիսինտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիոն Պուք. ըրէշ կէլէրէք, Բումանիա ասքէ. րինին պիր ան էյվվել Տնպրուճայա կէլմէլէրինի իսթիտա իթմիշլէր տիր։

— Տէրսատտէթտէն իլէրուլէ. մէքտէ օլան ասքերի Օսմանիեէ Զէրլուտա իճթիհա իթմէքտէ օ. լան, օնատան էօթէ թարաֆլար. տա Ռուսլար հէնուզ թախլիեէ. եի թէքմիլ իթմէսիքլերի ճիհէթ. լէ, ասքերի Օսմանիեէ տախի Զէրլուտա պէքլէմէքտէ պուլու. նույօր։

—Պալգրադ Տէրսատտէթ Ռուս պաշ գօնսօլոսու պուլունմուշ օ. լան Մ. Հիթրովօ, Սելանիքտէ ի. զրինէ պիր քիթապ եազմըշ օլ. սուրլունատան, լէյլ ու նիհար օ քիթապը օգուրուտու, վէ հարէ. քէթինի օնա ույտուրմագ եախսատ օնատան թայիմաթ ալմագ իսթէր իտի, տէնիր։

1828տէ Ադա Հիւսէյին բաշա վէ Սէրասքը Էքրէմ, Շումլատան գըմընտամայլը տայիմա օրատա թէտաֆիտէ պուլունտու, վէ պու. հարէքէթի իլէ ելք սէնէսի Ռուս. լարը Պալգանլարատան կէչիրմէզ իթտի։

1829տա Սարաքամ Մէհմէտ Բէշիա բաշա Սէրասքը Էքրէմ օ. լուպ, վագտա Շումլատան տրշա. ը ուղրատաը, ֆագաթ զիյատէ իլէրիլէյէմէտի։ Մէթէրիսլերի պը. ըագըշ Շումլատան պէշ ալթը սա. աթլըգ մէսաֆէ այլըր այլըմազ, Էյիմանճրգտա քի չիմտի շըմէն. տրֆէր սիմասիօնու տուր, օ տէ. ըէճէ ֆէնա պօզուլտու քի Ռու. սիա սէրասքերի Տիպիչ, պիր համ. լատա էտիրնէյի թուրթուրտու։

(Տէվամ)

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՔՐԱՐ ԲՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

ԼՕՄ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷԼՈՒԹԻ

(Թէմուզ խպթիտասընտան 15 իչլուլա գատարը)

Կան տիւգ Ալէքսանտր Զարէվիչ·

(372 Նոռվէրօգան պէվամ)

Իբի այ գատար նէ Օսմանը ասքերի ճէսարէթ իտիպ Զարէ. վիչ օրտուսունու վուրապիլսի (Ահմէտ Էյուպ բաշա մայէթինտէ էլլի ալթմըշ պին ասքեր օրտու. զու հալտէ), նէ տէ Զարէվիչ տավ. ըանպ Օսմանը օրտուսունու տա. ղըթապիլսի, վէ գարաղօլ գավ. կալարը իլէ իբիսի տէ պիր չօգ պօշ վագըթ կէչիրտիլէր, չու գա. տար քի յունիսին օն պէշինտէն պէրու, Բուսճուգ գարշը եագա. տա օլան Ճուրճէվի (Եէրկէջ) վէ Ճուրճէվ, Բուսճուզու թօբա թոռ. թարլար ըտը, պու թօբ ալթէլի պաղը կիւն կէվշէքլէնիր ինէ տէ, չօղու կիւն ֆէվգէլատէ չիտտէթ. լէ միւսարէպէ իտիլտիյինտէն, ի. քիսի տէ թէքմիլ խարապ օլտու. տէսէք եռլան տէյիլ տիր։ Վէ է. յեր Բուսճուգտա Դայսէրլի մէշ. հուր Ահմէտ բաշա պուլունուպ տա, ճիվարտա օլան նիզամ ասքերինի, վէ պաղը պօզուգ վէ չէրքէսլերի պիր նիզամ վէ դօսմանտա ալթընա ալարագ, պէօյիւք պիր մուգավէմէթ իթմէմիշ օլա, Բուլար պիր դօլ ասքեր իլէ Բուս. ճուղու բէք դօլայ ալապիլիր իտի։

Մէհմէտ Ալի բաշա.

Միւվէրրիխլերին գավլինճէ, Օսմանը. յա տիւշէր իտի, մէմլէ. քէթլերինէ թէճավուզ իտէն Բուս ասքերինի վուրուպ տաղըթմագ, վէ պու սեպէպտէ մէպնի օնլար ճէնկիտէն գաչընմայըպ ճէնկ արա. մալը. յըտտը տերլեր, վէ Օսմանը օրտուլարընն պօշ պօշ տուրուպ պիր հիւճիւմ իթմէսիքլերինէ թա. ճիւպ իտէրլեր։ (Լաքին սօղրատան մալիմ օլտուղու վէճհէ, Օսման. լըլարընն պու տուրկունլուղու, մըզ. տարը քիֆայէտտէ նագլիյէ հայվա. նաթը օլմատըզընա համ օլունուպ, օնուն իլէ իթիզար օլունուր. Բուս. լար Բումանիա էլլերինտէ օլտու. զունտան օրատան իսթէսիքլերի գատար մէքքեարէ հայվանաթը թէտարիք ինուպ, վէ հիչ պիր եէրտէ՞բահաթ տուրմայըպ, գօլ գօլ օրատաչընընը օրտան օրտայա վէ էօթէտէն պէրույէ նագլ իտէր տուրուրլար ըմըշ, վէ հայվանաթ նօգոանընտան Օսմանլըլար ծնլա. ըընն մանօվրասընա մուգատիվ մա. նօվրա կէօսթէրէմէզլէր իմիշ։)

Պաղը միւվէրրիխլէր տախի պու. էրէմտէ հիչ օրմազ իսէ էլլի պին ասքեր վար ըտը տերլեր, վէ պու գատար պիր գուվվէթ քեաֆի ի. տի Բուսլարը Լօմ նէհրի քէնար. լարընա եայըլմասընը մէն իթմէյէ։

Ապտիւլ Քերիմ բաշանըն մայէ. թինտէ, Օսմանը օրտուսունա չէրէֆ օլապիլիր պիր թագըմ ճէ. նէրալլար վար ըտը, էզ ճիւմլէ.

Ֆէրիդ Ադիլ բաշա քի, Ուրս. ըիանընն Նայշթատ հարպիյէ մէք. թէպինտէն չըգմա իտի. պու ճէ. նէրալն իւզէրինտէ ասքերին վէ տէվլէթին պէօյիւք իւմիտի վար ըտը։

Զէրքէս Ֆուատ բաշա Ֆէրիդ, պու տա պիր մէշհուր սիվարի ճէ. նէրալը իտի։

Ֆէրիդ Նէճիպ բաշա. պունուն Քըրգասը կիպի, միւքեմմէլ պիր Քըրգա տահա եօղուտու Օսմանը օրտուսունտա։ Պէօյլէ մէշհուր ճէնէրալլարը գուլլանմագ իչիւն նէ՛ լազմ ըտը պաշ գօսմանտա. նա։—պիր աղ իպթիտար վէ պիր աղ ճէսարէթ։

Ապտիւլ Քերիմ բաշա իսէ, չէյ. նատը իլէ ինատ իտէր ատտոռ։ քէնտինէ մախ. ... բլանը օրուպ, Բատի. շահատան վէ Պանը Ալիտէն նէ գա. տար իսթար, էմր վէ թէհիտ տախի կէօնտէրիլտի իսէ տէ, հիչ պիրինէ եանաշմատը վէ թէպլիմ օլմատը։ Ֆիքրի Շումլատան գէ. մըլատմայըպ, օրտուլու օրատա մուհաֆաղա իթմէք իտի, գուսու. ռունու հիչ փիշիւնմէտի։ Բուս. լար իլէրիլէտիքճէ Պաղը Ալիյէ թէլէկրաֆլար չէքիպ, պէն պիլի. րիմ օնլարընն իլերիլէյէճէյինի պու. տա պէնիմ բլանըմա մուվաֆքգ տըր տեր իտի։

Ալման մարէշալը մէշհուր Մոլթ. քէ, 1828-29 Բուսիա սեֆիրքի ու. զերինէ պիր քիթապ եազմըշ օլ. սուրլունատան, լէյլ ու նիհար օ քիթապը օգուրուտու, վէ հարէ. քէթինի օնա ույտուրմագ եախսատ օնատան թայիմաթ ալմագ իսթէր իտի, տէնիր։

1828տէ Ադա Հիւսէյին բաշա վէ Սէրասքը Էքրէմ, Շումլատան գըմընտամայլը տայիմա օրատա թէտաֆիտէ պուլունտու, վէ պու. հարէքէթի իլէ ելք սէնէսի Ռուս. լարը Պալգանլարատան կէչիրմէզ իթտի։

1829տա Սարաքամ Մէհմէտ Բէշիա բաշա Սէրասքը Էքրէմ օ. լուպ, վագտա Շումլատան տրշա. ը ուղրատաը, ֆագաթ զիյատէ իլէրիլէյէմէտի։ Մէթէրիսլերի պը. ըագըշ Շումլատան պէշ ալթը սա. աթլըգ մէսաֆէ այլըր այլըմազ, Էյիմանճրգտա քի չիմտի շըմէն. տրֆէր սիմասիօնու տուր, օ տէ. ըէճէ ֆէնա պօզուլտու քի Ռու. սիա սէրասքերի Տիպիչ, պիր համ. լատա էտիրնէյի թուրթուրտու։

(Տէվամ)

գամէթ իթմէք իւզրէ Մակէդոնէա պաշ գօնսօլոսու օլմուշ, վէ սապրդ Մանասթըր գօնսօլոսու Մ. Մաքսիմօֆ տախի, Քիւրտիսթան իշխուն Ռուսիա գօնսօլոսու Թային Գըլընտըղընտան Ցիարպէքիրտէ իգամէթ իտէճէք տիր։

Աֆղանիսթանա տայիր նէ տօղրուտան տօղրուէա Տէրսաատէթէ վարիտ օլան Թէլէկրաֆլար, վէ նէ տէ, սօն բօսթա իլէ ալընան ինկիլիզ զաղէթալարընըն տէրճ իթտիքլէրի խապէրլէր, պիր չօղմալիւմաթը հավի օլմատըգտան մաատա, բէք տէ միւսաբրահ տէյլլէր տիր։

Թշրրինի էվվէլկի 11-ի Թարիխինտէ, ինկիլիզ ասքէրինին Ալի Մէսճիտի արգալարընտա պըրագըզ Տաքքա իւզէրինէ եւրիւմէքտէ օլտուգլարընա տայիր մուգատտէմա նէյր օլունան հավատիս, հիչ պիր սուրէթլէ Թաստիգ օլունմամըշ իտի։

Պունտան գաթի նաղար, ինկիլիզ զաղէթալարընըն հավի օլտուգլարը խապէրլէր, պու պապտէ հէր նէվ շիւպհէյլի իզլէնէ քեաֆի տիրլէր. հագդգաթը հալշու տուր քի, ինկիլիզլէր Ալի Մէսճիտ իւզէրինէ Թէարբուզ իթմէմիշլէր տիր։ Եամուտա մէվգրի գօմանտանը ժէնէրալ Բօս, իլէ բուտէ տօղրու եւրիւմէք իւզրէ հաղրըրդ կէօրմէքտէ իքէն, պիր մըգտար ասքէր տահա վիւրուտինէ պէքլէեէրէք հարէքէթինի թէէխիր իթմէք էմրինի ալմըշ տըր. չինքի ինկիլիզլէր, մուվաֆֆաղէյէթսիզլիյէ հիչ իհթիմալ պըրագըլմամագ իսթէմէքտէ իտիլէր. վէ ֆիլվագը, էջյլէ խապէր ալընմըշ իտի քի, Ալի Մէսճիտտէ թօքանմըշ օլան վէ պէրապէրլէրինճէ 18 գրթա թօքլարը պուլունան 6 պին Աֆղան ասքէրի, թէարբուզա միպաշէրէթլէ, ինկիլիզլէրի քէնտի թօքրագլարընտա վուրմագ թասավվուրունտա իտիլէր, վէ Եամրուտ իւզէրինէ եւրիւյէճէքլէր իտի։

Անանտրա զաղէթասը թշ. էվվէլ 11 Թարիխի նիւսխէսինտէ, գալքիւթա մուխպիրինտէն ալտրըը պիր թէլէկրաֆը. տէրճ իտէյօր. պու թէլէկրաֆա նաղարէն, Ալի Մէսճիտին թամ գարշուսունա տիւշէն բէշավէր մէվգրինտէ պուլունան ինկիլիզ ասաքիրի, տերագաղ Ալի Մէսճիտ իւզէրինէ իճրայի թէարբուզ իչին էմր ալմ չլար տըր։ Գայպէր պօղազը թարաֆընտան չէտիտ թիֆէնք աթէշի սէսի իշիտիլմիշ, վէ սէ. պէպի նամալիւմ պուլունմագտա իտի։ Եամրուտ օրտուկահրնա քիւլլիսէթլի զաիրէ լրսալ օլունմագտա պուլունույօր իտի։

Հինտիսթան հիւքիւմէթինին մագարրը օլան Լահօր շէհրինտէ թաղ ու նէյր օլունան Սէր Մէլվիլ Կոքէր նամ ինկիլիզ զաղէթասընըն խապէր վերակյինէ կէօրէ, ինկիլիզ ժէնէրալը Հէնս, Բէշավէր գօմանտանլըղընը տէրիւհտե իտէճէք իմիշ։ Բէշավէրտէ 35000-ի մութէճավուզ ինկիլիզ վէ Հինտ ասքէրի պուլունույօր, վէ տահա հէր կիւն ասքէր իլավէ իտիլմէքտէ տիր։

Աֆղանլար տախի պօշ տուրմայըպ, խայլը թէտարիքեաթը ասքէրիեէ օնլար տա իճրա իթմիշլէր վէ իթմէքտէ պուլունմուշլար տըր։

Տէյլէ Նիւ-Է Գուսօվլիեէտէն Թ. էվվէլ 10 Թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Էմիրին թօքնու, 8 ալայ բիատէ, 2 ալայ սիւարի վէ 2 պաթէրեա թօքլա, Գօրումա կիթմիշ տիր. Գօրում, Ալի Մէսճիտին զարպ թէրաֆընա տուշէր վէ օրատա տա պիր թագմ պօղազլար վար տըրքի, պունլարըն ուճու, Դայպէր պօղազլարընըն ուճու կիպի թա Գապուլա կիտէր։ Ալի Մէսճիտի մուհաֆզայա մէմուր օլան ասքէրէ Աֆղան էմիրի օն ալայ ասքէր տահա իլավէ իթմիշ, վէ չիմտի պու մէվգը, քէպիր թօքլարլա մուհաֆզա իտիլմէքտէ, վէ Գայպէր պօղազընտա Աֆղան ասքէրի պու թօքլարլա թալիմ իթմէքտէ տիրլէր։

Մէզքիւր Սէվէնտ Մէյմրէրէ Կոքէրին խապէր վիրտիրինէ կէօրէ, Աֆղան Էմիրինին էն մուգթէտիր մախտումու պուլունան Եագուպ խան, քի միւտէթէ տէրինին էմրիյլէ սէրպէսթ պրագըլըպ, Քէթթա իւզէրինէ կէօնտերիլմիշ տիր։ Եօգարտա զիքր օլունան մէվգրլէր Աֆղանիսթանըն ճէնուպտանա տիւշմէքտէ օլուպ, իշպու Քէթթա մէվգրի իսէ, Աֆղանիսթանըն զարպ թարաֆընտա վաղ տիր, ինկիլիզլէրին էլինտէ օլան Պօլան պօղազլարընտան կէչիլիքտէն սոնրա, Աֆղան հուտուտու դուրպինտէ իշպու Քէթթա մէվգրինէ վասըլ օլունուր քի Գանտահար թարիգիյէ Գապուլա կէօթիւրէն եօլ տուր. պու եօլ, Բէշավէրտէն Գապուլա կէօթիւրէն եօլտան տահա ուզուն իսէ տէ, տահա էմին տիր։

Ինկիլիզլէր իշպու Քէթթա մէվգրինէ քիւլլեյէթլի ասքէր թօքլամըշ տըրլար. վէ սիւնքի կիւն Լօնտրատան կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, պու մէվգրտէ պուլունան ինկիլիզ ասքէրի, անգարիպ Գանտահար իւզէրինէ եիւրիյէճէք տիր։

Ս. Բէթերպուրկուն կազէթասը, թ. էվվէլ 10 Թարիխի նիւսխէսինտէ տէեօր քի, Շեր Ալի, պազը Հինտ հաբիմլէրինին, իթթիֆագընտան տէյլլ իսէ քէնտի հագգընտա խայրխահանէ օլարագ պիթարաֆլըգլարընտան էմին իմիշ։ Ֆագաթ ինկիլիզլէր տախի, Աֆղանիսթանըն իչինտէն Աֆղանա տիւշմէն չէգարմագտան էմին իմիշլէր, վէ հաթթա, Գանտահարան Գապուլա կէօթիւրէն եօլ իւզէրինտէ պուլունան վէ էմիր Շեր Ալիեէ խասըմ օլան Քիլիզ դապիլէսի, ինկիլիզլէր թէարբուզա պաշլատգըլարը կիպի, Էմիր ալէյհինտէ իսեան իսէճէքլէր, վէ պրագմայաճագլար իմիշ քի Գանտահարա էմիր թարաֆընտան իմտատ կէօնտերիլմիշ։

Քէթթա իլէ Գանտահարըն արասը 80 սաաթ վէ Գանտահար իլէ Գապուլուն արասը 100 սաաթ գատար տըր։

Էվվէլքի կիւն կէլէն պիր թէլէկրաֆ խապէր վիրմիշ իսէ. «Հինտիսթան գայմագամը, Էմիր Շիրը—Ալինին Բէշավէրէ կէլիպ էօզը պէյան իթմէսի խուսուսունտա ըսրար իթմէքտէ տիր։» Պու տէօրթ սաթըրը օգույանբէք ազ պիր շէյ անլայաճագ տըր, էյէր էվվէլա շունու տիմէդ իսէք քի, Քալքիւթատան Սինանպարա վիրիլէն խապէրլէրէ կէօրէ, Հինտիսթան գայմագամը, Շիրը Ալիտէն պիր մէքթուպ ալմըշ տըր։ Բէք իհթիմալ տըր, պու մէքթուպտա էմիր, Նիչիւն ինկիլիզ սէֆարէթինի կէրի կէօնտէրմէեինին էսպապը մուճիպսինի պէյան իթմիշ, վէ պէյլէճէ ուզաշմագ իչիւն պիր թարիգ աչմըշ օլսուն։ Ֆագաթ Հինտիսթան գայմագամը, պու իզահաթը քեաֆի սայմայըպ, վիրիլէճէք թարզիեէնին տախի, մուգատտէմա խոլէն հագարէթ գատար օլմասը իչիւն, Շիրը Ալիեի Բէչավէրտէ կէլէրէք իֆատէսինի օրատա իթմէսինի թալէպ էյլէմիշ տիր։

Իշթէ, Աֆղանիսթանա միթէալլիգ օլարագ, տիւնքի կիւնէ տէկին ալընան խապէրլէր վէ զաղէթալարտա կէօրիւլէն մալիւմաթ պու մէրքէզտէ օլուպ, խիւլասա օլարագ շունու պիլմէք քեաֆի տիր քի, Ինկիլիզ ասքէրի, Աֆղանիսթանա տօղրու հէնուզ հիչ պիր նէվ թէճավուզի հարէքէթ իթմէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Երեսփոխական Ժողով.

Երեսփոխական Ժողով տիւնքի կիւն Գալաթատա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսասընտա Բաթրիգ բիւթպէթլու Ներսես Սրբազան հաղրէթլէրինին թահթը բիասէթինտէ ագտը իճթիմա խոտուպ, Քաղաքական Ժողով իչիւն իճրա օլունան ինթիխապ նէթիճէսի օլարագ, աթիտէքի զէվաթ, Քաղ. Ժողովա ադա օլմուշլար տըր.

Առաքել էֆէնտի Ալթուն Տիւրրի
Լօղոֆէթ » Պալեօզեան
Յարութիւն » Սահակեան
Մարտիրոս » Միւհէնտիսեան
Տիգրան » Բարաղամեան.

Պատէհու, Պէկեան էֆէնտինին Բաթրիգ հաղրէթլէրինէ եազտըղը պիր մէքթուպ գրաաթ օլունտու, քի պունտա, էֆէնտիի միւմիլէյհ, եէտինտէ պուլունան էվրագը, տէյիլ գօմիսիօն, իլլա Երեսփոխական Ժողով հուզուրունտա գրաաթ իթմէք իսթէտիեինին էսպապընը պէեան իթմէքտէ իտի։

Մէքթուպուն գրաաթընը միթէագըպ, Բաթրիգ հաղրէթլէրի, իրատ իթտիեի նութգտա, միւսթէսնա օլարագ Պէկեան էֆէնտիեէ, էվրագընը Երեսփոխական Ժողով հուզուրունտա գրաաթ իչիւն միւտատէ օլունմասընը թալէպ, վէ էյէր պունա մուվաֆագաթ օլունմազ իսէ, իսթիֆասընը վիրէճէեինի պէեան էյլէտի։ Միւշարիէյհ հաղրէթլէրի, չունու տախի պէեան իթտի քի, պու էվրագին մէճլիս հուզուրունտա գրաաթը լապտ տիր, չինքի Պէկեան էֆէնտինին կէրէք մէճլիստէ իթտիեի աղըր պէեանաթը վէ կէրէք Մամուլ զաղէթասընտա վագը օլան նէշրիեաթը, ահալինին չիւպհէսինի թահրիք իթմիշ վէ ահալի տախի իզահաթ օլմագ իչիւն պուրայա կէլմիշ տիր։

Ներսես Սրբազան աէր մէճլսի

«Պէս Հէր շէյլ պէտտա իտէրէք քէնտիմի ֆէտտա իթմէեէ հազըրմ, չէօյլէ քի, էրմէնի մէսէլէսինտէ նէ կիպի պիր մէսլէք իթթիխազ իթտիեիմ, վէ խըլհանէթ վէ այոատըմբդ վէ միւրայիլիք եամբրշ մը, եօխսա միլլէթին էյլիեի իչիւն սատրգանէ չալըշմըշ մըյըմ, պունլարըն ճիւմլէսի մէյտանա չըգսըն։ Պինաէն ալէյհ լաղըմ տըր քի Պէկեան էֆէնտի քէնտի էվրագընը գրաաթ իթսին, վէ պէն տախի հէր շէյի մէյտանա չըգարըպ, Բաթրիգլիգտէն իսթիֆա իտէրիմ, չունքի, մէճլուրի օլարագ հէր շէյի մէյտանա չըգարտըգտան սօնրա։

Բաթրիգլիք մէմուրիէթիմտէ պագիգալմամ միւմքին տէյլլ տիր։

«Մէճլիսին սօն տէֆթաքի դըրընփակ իճթիմանտա եէմին իթմիշ իտիմ Պէկեան էֆէնտիի խաքէթ իթմէք իչիւն քի, էրմէնի մէսէլէսինտէ շիւպհէեէ զահիպ օլաճագ էն քիւչիւք պիր հատէ պիլէ վուկու պուլմամըշ տըր. ֆագաթ Պէկեան էֆէնտի իսքեաթ օլմագ իսթէմէտի, վէ ահալինին շիւպհէսինի տավէթ իտէքէք նէշրիեաթա տեվամ իթտի։

«Պինաէն տէյհ Պէկեան էֆէնտինին, եէտինտէ պուլունան էվրագընը գըրաաթ իթմէսինտէ էմրիտիր, չէօյլէ քի պէն տախի իզահաթը լաղըմէի իթա խուսուպ, շիւպհէ վէ էյրիկլը-ռիւն տէֆ օլսուն, վէ պատէհու պէն տախի իսթիֆամը վիրէյիմ. Պէկեան էֆէնտինին իգա իթտիյի մէսէլէտէն մագսատ վէ բօլշիթիգաընը լճաառը իչիւթ պէօյլէ տիր։»

Երեսփոխական Ժողովուն Դիւանը, Բաթրիգ հաղրէթլէրինին պու մուհիմ պէյանաթը լսա հասը օլան հալին վէխամէթինի հիս իթտիրմէեէ չալըշը իսէ տէ, Ներսէս Սրբազան, քէնտի թէքլիֆի իւզէրինտէ ըսրարտան կէրի տուրմամըշ տըր։

Բաթրիգի հաղրէթլէրինին վագը օլան թէքլիֆի, մէճլիսին մուգատտէմա իթա իթտիյի գարարընը ֆէսխսի տիմէք օլմայլա, Երեսփոխանութիւն հէեէթի շաշըրըպ, պիր չարէեէ գատար օլսուն իսթիչարէ իթմէք իսթէտի։

Ներսէս Սրբազան պունու կէօրտիւքտէ, Բաթրիգլիք մէճլիսինի Դիւանը մասաբ իւզէրինէ պըրագարագ, «Իշթէ պէն տէ պու տագրդատան իթիպարէն իսթիֆա իթմիշիմ» տէտի, վէ դալդըպ կիթտի։

Երեսփոխանութիւն հէեէթի, կէրէք իսթիչարէ վէ կէրէք Բաթրիգ հաղրէթլէրինի իսկեաթլա եինէ եէրինէ կէթիրմէք իչիւն, եօգարրեա չըգարը, վէ ահալի տախի օրաեա թօքրանըպ, Բաթրիգ հաղրէթլէրինին մէմուրիեէթինէ տեվամ իթմէսի վէ էրմէնի մէսէլէսի հագգընտա օրան չիւպհէնին տէֆ ու իզալէսինի թալէպ իթտի։

Նու գորշըրգլըգ պիր միւտէթ տեվամ իտիպ, պատէհու Բաթրիգ հաղրէթլէրի վէ Երեսփոխանութիւն հէեէթի քիլիսատեա ինախիէր, վէ Ներսէս Սրբազանըն էմրի իւզէրինէ, Պէկեան էֆէնտի եօգարը չըգարագ, եէտինտէքի էվրագը գրաաթ իթտի։

Պու գրրաաթ իքի սաաթտան զիատէ իմթիատտա իթտի. ֆագաթ Պէկեան էֆէնտինին օգուտուզու չէյլէր, ըէսմի էվրագ օլմայրպ, պոշչանկըճընտան սօնունա գատար, սատէ պիր գըրիթիգատան իպարէթ իտի. ուպ գրիթիգատա Պէկեան էֆէնտի, բաթրիգ հաղրէթլէրինին, միլլէթին մէնաֆիինէ մուղայիր մէսլէքտէ պուլունմուշ օլտուղունու իսպաթ իթմէք իսթէմէքտէ իտի։

Պէկեան էֆէնտի գրրաաթտա խիթամ վիրիպ, Բաթրիգ հաղրէթլէրի թարաֆընտան տախի լաղըմ կէլէն իյզահաթը ճէվապիյէ իթա գրլընտրգտան սօնրա, Երեսփոխանական ժողով, Պէկեան էֆէնտիտէն մաատա, սայիր ազանը քեաֆֆէսի թարաֆընտան գապուլ իտիլմիշ օլան աթիտէքի գարարը վիրտի.—

Ս-ԷՐԻ ԷՖԷՆԴԻ.

«Հայկական խնդրոյ մասին Պէկեան Թադէոս Երեսփոխան էֆէնտիին քննագատութիւններն Ազգային Ժողովս՝ հակառակ իւր կանոնաց և որոշման և Ս. Պատրիարք Հօր բացատրութիւններն իմանալէ ետև անհիմն և անտեղի կը վճռէ Պէկեան էֆէնտիի առարկութիւններն և Նախագնիչ ցանձնաժողովոյ տեղեկագրին եզրակացութեանը համաձայն՝ սրբազան պարտաւորութիւն կը համարի իւր անմոռաց շնորհակալութիւնն ու վստահութիւնն յայտնել իւր Ս. Նախագահին՝ Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս աղգասէր Ս. Պատրիարքին՝ Հայկական խնդրոյն սկիզբէն մինչև ցարդ մատուցած աղգասիրական, անշահասէր և անձանձիր ծառայութեանցն համար։

«Նաև կը փութայ իւր սրտագին շնորհակալիքն յայտնել այն ամեն եկեղեցական և աշխարհական անձանց՝ որք նիւթական և բարոյական ծառայութիւն, չանք, խորհուրդ և ինչ որ պէտք եր ընել, ղացան մատուցանել առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն։»

Պու գարարտան անշաշբլտրզը վէճհլէ, Երեսփոխական Ժողով, Պէկեան էֆէնտինին գրիթիգալարը ասլըզ վէ էսասսըզ օլտուղունա հիւքմ վիրէրէք, Լրմէնի մէսէլէսինտէ վագը օլան իգամաթընտան տօլայը, բաթրիգ հաղրէթլէրինէ վէ պու եօլտա սարֆը հիմմէթ իտէն սայիր եկեղեցական վէ աշխարհական դէվլաթա ըղհարը թէշէքքիւր իթմէքտէ տիր։

Իշթէ Էրմէնի մէսէլէսի պու սուրէթլէ խիթամ պուլտու։

Ներսէս սրբազան հաղրէթլէրի իսթիֆասընտա թէքրար ըսրար իթմէքլէ, Երեսփոխական Ժողով, պու խսթիֆայը գապուլ իթմէեէրէք, միլլէթբէլվէրանէ վէզայիֆինին իճրասընա տեվամ իթմէսինի, պիլիթթիֆագ բաթրիգ հաղրէթլէրինէն թալէպ էյլէտի։ Մէճլիս սաաթ 11 1/2-ա տագըլտը։

Ս-հէյդ Էմրէ.
Ա. ՍԱԳԱԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 18 Թշրրինի էվվէլ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.		94 9/16
Օամ. էսհամը աչըլտը		10 15/16
» » գաբանտը		10 5/16
Իսթիգրաղ	65	15
»	69	14 3/8
»	71	49 3/8
»	72	21
»	73	12 1/8
Օամանլը պանգասը		9
Բումէլի իսթիգրաղը		80 3/4
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ		25 55

Բարիզ, 18 Թշրրինի էվվէլ

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.		78-27 1/2
» » 5		113-20
Օամ. էսհամը աչըլտը		11-02 1/2
» » գաբանտը		11-15
Իսթիգրաղ	65 ֆր.	72-50
»	69	70-
»	73	60-
Օամանլը պանգասը		472-50
Բումէլի չըմէնտրֆէրի		44-75
Իթալիա էսհամը		73-40
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վատէ		25-33

Վիէննա, 18 Թշրրինի էվվէլ

Ռէնթ ֆիորին		100-
Բումէլի չըմէնտրֆէրի		20-

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	12-22
Պու սապահ 7 Թրշ. էվ. աչըլ.	12-24
Իսթիգ. 63 (Մուրօն) 6 % ֆ.	63-
» 65 » 6 % ֆ.	66-
» 69 (Բինար) 6	63-
» 72 (Պօն սիւ Թրէպօր)	21-
» 73 6 % ֆ.	56-
Բումէլի չըմէնտրֆէր 3	40-11
Ագճէ ֆայիզի %	11-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4- 28
Յատամպոլ պանգասը	6-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-6
Թրամվայ	1-4

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օամ. լիրասը 100 ղրշտան		Ղ. Փ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		107-3
Մէթալիք	»	121-
Պագրբ	»	177-
Գայմէ	»	335-
Ինկիլիզ լիրասը		109-10
Ֆրանսըզ ալթունու		87-18
Բօլ		89-16
Գրիմից ալթունու		51-10